

National trafiksikkerhedskultur og erhvervschauffører

Holgaard, Ragnhild; Møller, Mette

Published in:
Nyhedsbrevet trafiksikkerhedsforskning

Publication date:
2019

Document Version
Peer reviewed version

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Holgaard, R., & Møller, M. (2019). National trafiksikkerhedskultur og erhvervschauffører. *Nyhedsbrevet trafiksikkerhedsforskning*, 46. <http://www.trafiksikkerhedsforskning.dtu.dk/arkiv/nr-46/naevestad-et-al>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Trafiksikkerhedskultur blandt erhvervschauffører

En ny undersøgelse har sammenlignet trafiksikkerhedskulturen i Norge og Grækenland.

Undersøgelsen har fundet, at den nationale trafiksikkerhedskultur påvirker, hvor sikkert landets professionelle chauffører kører, men at sikkerhedskulturen i den enkelte virksomhed kan være med til at modvirke effekten.

Af Ragnhild Holgaard og Mette Møller

En tidligere opgørelse har vist, at Norge havde det laveste antal trafikdræbte i Europa i 2017. Samtidig var Grækenland et af de EU-lande, som havde flest trafikdræbte. I en undersøgelse udført af norske og græske forskere har de undersøgt, hvad forskellen skyldes. I den forbindelse undersøgte de blandt andet forskelle mellem de to landes professionelle chaufførers adfærd og faktorerne bag disse forskelle.

Trafiksikkerhedskultur

I undersøgelsen defineres trafiksikkerhedskultur som den delte opfattelse blandt trafikanter af passende og forventelig adfærd i relation til sikkerhed i trafikken. Trafiksikkerhedskulturen skabes og genskabes igennem interaktioner mellem de forskellige trafikanter på vejene.

Trafiksikkerhedskulturen påvirkes derfor både af private chauffører og professionelle chauffører.

Private og professionelle

Den første del af undersøgelsen er baseret på et spørgeskema, som blev besvaret af 596 private og 216 professionelle chauffører i Norge, samt 286 private og 199 professionelle chauffører i Grækenland. De private chauffører i begge lande kørte forskellige former for personbiler. De professionelle chauffører var nogenlunde ligeligt fordelt mellem buschauffører og lastbilschauffører.

Spørgeskemaet spurgte blandt andet ind til egen adfærd i trafikken samt forventninger til andre trafikanters adfærd. De professionelle chauffører fik også en række spørgsmål om prioriteringer i den virksomhed, som de kørte for. Disse spørgsmål omhandlede blandt andet tidspres, aflønningsform (fx bonus for effektivitet) og ledelsens fokus på kørestil og sikkerhed.

Efterfølgende har forskerne udført 61 interview, hvor de bad deltagerne om at uddybe deres forståelse af trafiksikkerhedskulturen i landet. Deltagerne i interviewene var 10 private og 15 professionelle chauffører fra Norge, samt 16 private og 20 professionelle chauffører fra Grækenland. Der blev blandt andet spurgt ind til den opfattede årsag bag bestemte former for adfærd, fx spirituskørsel.

Nationale forskelle

Forskerne kunne konstatere, at der var flere forskelle i trafiksikkerhedskulturen imellem de to lande. Eksempelvis var trafikanterne mere aggressive i deres kørsel i Grækenland end i Norge, og der var også en større forventning om at møde aggressiv kørsel i Grækenland. Det var ligeledes mere udbredt og socialt acceptabelt at køre i spirituspåvirket tilstand og at køre uden sikkerhedssele i Grækenland sammenlignet med Norge.

Sikkerhedskulturen i de to lande var i stort omfang ens blandt private og professionelle chauffører. På trods af at professionelle chauffører i Grækenland gennemgår EU-standardiseret sikkerhedstræning, var deres adfærd i trafikken altså mere påvirket af den nationale sikkerhedskultur end af professionelle standarder på tværs af EU.

Infrastruktur og økonomisk krise

Ifølge forskerne er der flere mulige grunde til, at sikkerhedskulturen er forskellig i henholdsvis Norge og Grækenland. Dels kan forskelle i vejinfrastrukturen i de to lande have betydning for sikkerhedskulturen, da den ringere græske infrastruktur kan påvirke kvaliteten af interaktionen mellem trafikanter og skabe frustrationer i trafikken.

Derudover mener forskerne, at mængden af politikontrol også kan have betydning, da flere grækere selv nævner, at de blandt andet kører uden sele og i spirituspåvirket tilstand, da de vurderer, at chancen for at blive opdaget af politiet er lille.

Der er desuden flere grækere, som selv mener, at den aggressive og travle kultur i Grækenland er opstået i kølvandet på den økonomiske krise, der har præget landet over mange år. Ifølge deltagerne har den økonomiske krise gjort befolkningen mere presset og stresset generelt, og dette er smittet af på trafikken.

Virksomheder kan spille en vigtig rolle

De fleste professionelle chauffører er en del af en virksomhed, og resultaterne bag undersøgelsen viser yderligere, at virksomhedens retningslinjer kan have indflydelse på chaufførernes adfærd i trafikken. Dermed mener forskerne, at en positiv sikkerhedskultur i den enkelte virksomhed kan være med til afhjælpe usikker kørsel og evt. reducere den (negative) effekt af den nationale trafiksikkerhedskultur. Dette kunne fx være i form af aflønningspolitikker, som ikke opfordrer til usikker kørsel, og retningslinjer for spirituskørsel og brug af sikkerhedssele. Undersøgelsen har eksempelvis fundet, at virksomhedens selepolitik påvirker medarbejdernes brug af sele.

Litteratur

Nævestad, T., Laiou, A., Phillips, R., Bjørnskau, T. & Yannis, G. (2019). Safety culture among private and professional drivers in Norway and Greece: Examining the influence of national road safety culture. *Safety*, 5 (20), s. 1-33.